

SAYI : 86171061-101.07.04-E.5160

BAŞVURU NO : 2016/4919

KARAR TARİHİ : 25/05/2017

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE :

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
Başkanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU :

KPSS puanının hesaplanmamasına
itiraz hakkında.

BAŞVURU TARİHİ :

15.11.2016

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran, 2016 Kamu Personeli Seçme Sınavında (KPSS) Genel Kültür (GK), Genel Yetenek (GY) ve Eğitim Bilimleri sınavına girdiğini, GY ve Eğitim Bilimleri testlerinde işaretleme yaptığını, GK testinden işaretleme yapmadığını, GY ve Eğitim Bilimleri testlerinden işaretleme yapmasına rağmen bu testlere ilişkin puanının hesaplanmadığını, KPSS puanı hesaplanmadığı için iş başvurusu yapmadığını belirterek, GY ve Eğitim Bilimleri testlerine ilişkin puanının en kısa sürede hesaplanmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI 2) Başvuru konusuna ilişkin bilgi ve belge talebimize istinaden Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığının 02/03/2017 tarih ve E.9821 sayılı cevabi yazısı ve eklerinde özetle;

2.1) Kamu görevlerine ilk defa atanacaklar için yapılacak sınavların, 18/03/2002 tarih ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile (R.G:03/05/2002 tarih ve 24744 sayı) yürürlüğe konulan “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” ve “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar ile İlgili Usul ve Esaslar” hükümlerine göre uygulandığı,

2.2) Anılan Yönetmelik hükümlerine göre, Kamu Personel Seçme Sınavlarına başvuru tarihleri ve başvuru şeklinin, ÖSYM resmi internet sitesi aracılığıyla adaylara duyurulduğu, başvuru koşulları ve sınava ilişkin diğer bilgilerin ise Devlet Personel Başkanlığının görüşleri de alınmak suretiyle hazırlanan Kamu Personel Seçme Sınav Kılavuzlarında belirtildiği,

2.3) Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanan KPSS Kılavuzunun “DEĞERLENDİRME” başlıklı maddesinde; *“Bir testte, doğru ya da yanlış hiçbir cevabı bulunmayan adaylar bu test için yapılacak hesaplamalara alınmayacaklar ve bu adaylara bu test için standart puan hesaplanmayacaktır. YDS puanı olmayan adayların yabancı dil standart puanı hesaplanmayacaktır.”* kuralı; anılan maddenin “DİKKAT” başlıklı bölümünde ise; *“Adaylar sınavın hangi oturumuna gireceklerine karar verirken Tablo-2’yi göz önünde tutmalıdır. Bir KPSS puanının hesaplanmasında yer alan testlerden herhangi birine hiç cevap vermemiş olan adayların sözü edilen KPSS puanı hesaplanmaz. Adayların bu durumu bilerek, hesaplanmasını istedikleri KPSS puanı için gerekli olan testlere doğru veya yanlış en az bir cevap vermeleri uygun olacaktır.”* kuralının yer aldığı,

2.4) Yukarıda yer verilen kılavuz hükümleri çerçevesinde, başvuranın "Genel Kültür" test alanında hiçbir işaretinin olmaması nedeniyle 2016 KPSS Lisans puanlarının hesaplanmasının mümkün olmadığı,

2.5) KPSS sınavlarında, adayların aldığı testler ile ilgili puanları hesaplanırken ilgili testte en az bir doğru ya da yanlış cevabı bulunması gerektiği, adayların bir test için ham puanın, doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak bulunduğu, bu hesaplamada adayların cevaplarına göre bir testten aldığı ham puanın eksi değer olabileceği, sonraki aşamada hesaplanan standart puanların buna göre hesaplandığı,

2.6) KPSS sınavının ilk oturumunda adaylara Genel Yetenek (60 Soru) ve Genel Kültür (60 Soru) testlerinin verildiği ve ölçme değerlendirme açısından 120 dakika içerisinde bu testleri cevaplamalarının beklendiği, bir adayın sadece bir testi (60 soru) cevaplamak için 120 dakika süreyi rahat bir şekilde kullanması ve diğer cevaplamadığı test için ham puanın (0) olarak alınarak puan hesaplanması durumunda, iki testi (120 soru) 120 dakika içerisinde cevaplamaya çalışan ve zamana karşı yarışanlara göre bir avantaj sağlama durumu ortaya çıkabildiği,

2.7) Başvuranın 2016 KPSS Lisans sonucunun değerlendirmesinde ilgili Kılavuz kurallarına aykırılık bulunmadığından, başvuru konusuna ilişkin Başkanlıklarınca yapılabilecek bir işlem bulunmadığı,

2.8) Söz konusu başvuru ile benzer konuya ilişkin olarak Ankara 18. İdare Mahkemesinin 10/09/2015 tarihli ve E:2015/1962, K:2015/973 sayılı kararı ile Kılavuzun düzenleyici işlem olduğu ve tüm adaylar açısından bağlayıcı nitelik taşıdığı, bu nedenle de KPSS Kılavuzunun 3.11. maddesi uyarınca davacının tüm oturumlara ait sınav puanının hesaplanmamasının yerinde olduğu sonucuna varılarak, anılan işlemde hukuka aykırılık görülmediğinden davanın reddine karar verildiği ve anılan kararın kesinleştiği, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.” hükmü yer almaktadır.

4) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü yer almaktadır.

5) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun;

5.1) “Kuruluş, görev ve yetkiler” başlıklı 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının “a” bendinde, “Yükseköğretim Kurulu kararlarına veya ilgili mevzuat hükümlerine istinaden başta yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim görececek adayların puan sıralamasına göre

tespiti veya yerleştirilmesi ile yükseköğretim kurumlarında atama veya yükselmelerde esas alınan sınavlar olmak üzere, ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek veya yabancı dil sınavları ile gerektiğinde yerleştirme işlemlerini yapmak"; **"b" bendinde**, "İlgili mevzuat hükümleri uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev almaya veya görevde yükselmeye yönelik sınavları ve gerektiğinde yerleştirme işlemlerini ilgili kurumun talebine bağlı olarak yapmak"; **"e" bendinde**, "Hizmetin gereklerine uygun ölçme, seçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntemlerini belirlemek"; ve **"i" bendinde**, "Görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapmak ve kılavuzlar hazırlamak" ÖSYM'nin görevleri arasında sayılmıştır.

5.2) "Tanımlar" başlıklı 2 nci maddesinin "e" bendinde, "Kılavuz: Ölçme, seçme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin uyulması gereken kurallar, duyurular veya yol gösterici açıklamalardan oluşan ve adaylar ile diğer ilgilileri bağlayıcı olan basılı veya elektronik ortamdaki bilgi paketini ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır.

5.3) "Sınavlara İlişkin Hükümler" bölümünün "Temel İlkeler" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, güvenilirlik, gizlilik, tarafsızlık, bilimsellik ilkeleri çerçevesinde ve adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde yapılır"; **beşinci fıkrasında ise** "Sınavlarla ilgili her türlü açıklama, başvuru ve sınav sonuçlarının adaylara duyurulması, Başkanlığın internet sayfasında yapılır. İnternet sayfasındaki duyurular adaylara tebliğ hükmündedir." hükmü yer almaktadır.

6) 03/05/2002 tarihli ve 24744 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmeliğin;

6.1) "KPSS'nin usul ve esasları" başlıklı 6 ncı maddesinde; "KPSS'nin usul ve esasları, içeriği, yapılacağı yer ve zamanı, sınavın duyurulması, KPSS'de yer alacak konular ile testler ve bunların ağırlıkları, puan türleri ve hesaplama yöntemi, başvuru yapacakların öğrenim düzeyi, adayların başvurusu, sınavdan elde edilecek puan türlerinin yerleştirmede ve giriş sınavına çağrıda kullanılmasına ve KPSS sonuçlarının adaylara ve kurumlara bildirilmesine ilişkin esaslar, DPB ve ÖSYM tarafından müştereken belirlenir.

Bu usul ve esaslara uygun olarak ÖSYM'ce bir KPSS Kılavuzu ve Başvuru Belgesi hazırlanır."

6.2) "KPSS Kılavuzu" başlıklı 8 inci maddesinde; "KPSS Kılavuzu'nda; personel alımı, başvuru, genel sınav, alan sınavları ve değerlendirme işlemlerine ilişkin gerekli bilgi ve kurallar ile kadrolarına usulüne uygun açıktan atama izni alınmış veya bir yıl içinde personel alınması planlanmış olan kamu kurum ve kuruluşlarının adları, kadro sayıları bunların adaylarda aradıkları nitelikler ile adayların sınav öncesi bilmesinde yararlı olabilecek diğer bilgiler yer alır." hükümlerine yer verilmiştir.

7) 2016 KPSS Lisans Kılavuzunun;

7.1) 2 nci sayfasında; "Bu Kılavuz, "Kamu Görevlerine İlk defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" hükümleri uyarınca hazırlanmıştır. Sınava başvuran adaylar Kılavuzda ve ilgili mevzuatta yer alan düzenlemeleri kabul etmiş sayılırlar. 6114 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 5. fıkrası gereği sınav/yerleştirme ile ilgili açıklama ve duyurular, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığının İnternet sayfasından yapılır. İnternet sayfasındaki duyurular adaylara tebliğ hükmündedir." kuralı,

7.2) "3.11 DEĞERLENDİRME" başlığı altında; "Bir testte, doğru ya da yanlış hiçbir cevabı bulunmayan adaylar bu test için yapılacak hesaplamalara alınmayacaklar ve bu adaylara bu test için standart puan hesaplanmayacaktır. YDS puanı olmayan adayların yabancı dil standart puanı hesaplanmayacaktır."

"Tablo-2'de gösterilen ağırlıklara göre, testlerden ve YDS puanlarından elde edilen standart puanlar kullanılarak ağırlıklı standart puanlar (ASP) hesaplanacaktır. **Bir aday için herhangi bir ASP'nin hesaplanabilmesi için bu adayın söz konusu ASP'nin hesaplanmasında kullanılan standart puanların tümünün olması gerekir.**"

“DİKKAT: Adaylar sınavın hangi oturumuna gireceklerine karar verirken Tablo-2’yi göz önünde tutmalıdır. Bir KPSS puanının hesaplanmasında yer alan testlerden herhangi birine hiç cevap vermemiş olan adayların sözü edilen KPSS puanı hesaplanmaz. Adayların bu durumu bilerek, hesaplanmasını istedikleri KPSS puanı için gerekli olan testlere doğru veya yanlış en az bir cevap vermeleri uygun olacaktır.” kuralları yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

8) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; KPSS puanının hesaplanmasında yer alan testlerden herhangi birine hiç cevap vermeyen adayların, diğer testlerde işaretleme yapmasına rağmen KPSS puanının hiçbir şekilde hesaplanmaması yönündeki Kılavuz kuralının hukuka ve hakkaniyete aykırı olması sebebiyle, başvuranın puanının hesaplanması hususunda gerekli düzenlemelerin ve işlemlerin yapılması için Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına tavsiyede bulunulması gerektiği hususundaki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Başvuran, 1 numaralı paragrafta da belirtildiği üzere, 2016 Kamu Personeli Seçme Sınavında (KPSS) Genel Kültür (GK), Genel Yetenek (GY) ve Eğitim Bilimleri sınavına girmiş, GK testinden işaretleme yapmadığı için, GY ve Eğitim Bilimleri testlerinde işaretleme yapmasına rağmen ÖSYM tarafından puanı hesaplanmamıştır. Başvuran, KPSS puanı hesaplanmadığı için iş başvurusu yapamadığını belirterek, KPSS puanının hesaplanmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

10) ÖSYM’nin görev, yetki ve sorumlulukları 5 numaralı paragrafta yer verilen 6114 sayılı Kanunda belirtilmiştir. Anılan Kanun hükmünde, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev almaya veya görevde yükselmeye yönelik sınavları ve gerektiğinde yerleştirme işlemlerini ilgili kurumun talebine bağlı olarak yapmak ÖSYM’nin görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda, Kamu Personel Seçme Sınavları 6 numaralı paragrafta yer alan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik hükümleri uyarınca ÖSYM tarafından yapılmaktadır. Bahse konu Yönetmelikte KPSS’ye başvuru tarihleri ve başvuru şeklinin ÖSYM resmi internet sitesi aracılığıyla adaylara duyurulacağı, başvuru koşulları ve sınava ilişkin diğer bilgilerin ise Devlet Personel Başkanlığının görüşleri de alınmak suretiyle hazırlanan KPSS Kılavuzlarında belirtileceği öngörülmüştür.

11) Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanan ve 7 numaralı paragrafta yer alan 2016 KPSS Kılavuzunun “DEĞERLENDİRME” başlıklı düzenlemesinde; Bir testte, doğru ya da yanlış hiçbir cevabı bulunmayan adayların bu test için yapılacak hesaplamalara alınmayacağına ve bu adaylara bu test için standart puan hesaplanmayacağına yer verilmiştir. Yine anılan maddenin “DİKKAT” başlığıyla verilen bölümünde ise; Adayların sınavın hangi oturumuna gireceklerine karar verirken Tablo-2’yi göz önünde tutması gerektiği, bir KPSS puanının hesaplanmasında yer alan testlerden herhangi birine hiç cevap vermemiş olan adayların sözü edilen KPSS puanının hesaplanmayacağı, adayların bu durumu bilerek, hesaplanmasını istedikleri KPSS puanı için gerekli olan testlere doğru veya yanlış en az bir cevap vermelerinin uygun olacağı kuralına yer verilmiştir.

12) KPSSP10 nolu puan türünden sınava giren başvuranın, yukarıda bahsedilen Kılavuz hükmünde yer alan Tablo-2’ye göre Genel Kültür, Genel Yetenek ve Eğitim Bilimleri alanında sınava girdiği ve Kılavuz hükümleri uyarınca bu alanlardan hepsinden işaretleme yapması gerektiği, ancak GK testinden işaretleme yapmadığı için, GK testine ve ayrıca GY ve Eğitim Bilimleri testlerine ilişkin puanının hesaplanmadığı anlaşılmaktadır.

13) İdarenin 2 numaralı paragrafta yer alan açıklamalarından ve ilgili mevzuat hükümlerinden, KPSS’de, adayların aldığı testler ile ilgili puanları hesaplanırken ilgili testte en az bir doğru ya da yanlış cevabı bulunması gerektiği, adayların bir test için ham puanın, doğru cevap sayısından yanlış

cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak bulunduğu, bu hesaplamada adayların cevaplarına göre bir testten aldığı ham puanın eksi değeri olabileceği, sonraki aşamada hesaplanan standart puanların buna göre hesaplandığı anlaşılmaktadır.

14) 5 numaralı paragrafta yer verilen 6114 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapmak ve kılavuzlar hazırlamak hususunda yetkili kılınmış olan ÖSYM tarafından, yukarıda yer alan Kılavuz ile sınava ve puan hesaplamasına ilişkin kuralların öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Anılan Kanun hükmünde, **hizmetin gereklerine uygun ölçme, seçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntemlerini belirlemek ÖSYM'nin görevleri arasında sayılmıştır. Ayrıca sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerinin, güvenilirlik, gizlilik, tarafsızlık, bilimsellik ilkeleri çerçevesinde ve **adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde yapılması sınavlara ilişkin temel ilkeler kapsamında öngörülmüştür.****

15) Anayasanın 10 uncu maddesinde eşitlik ilkesine yer verilmiş olup; Anayasa Mahkemesinin 25/12/2014 tarihli ve E:2013/111, K:2014/195 sayılı Kararında da belirtildiği üzere, eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin kanunlar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, haklı bir nedene dayanmayan ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Kanunlar, eşitlik ilkesine uygun bir şekilde, aynı veya benzer durumda bulunanlar için haklarda ve ödevlerde, yararlar ve yükümlülüklerde, yetkilerde ve sorumluluklarda, fırsatlarda ve hizmetlerde eşit davranılmasını sağlayacak kurallar içermelidir. Bu anlamda, başvuruya konu sınava giren ve sınavı geçerli kabul edilen her aday için puanın hesaplanması eşitlik ilkesinin gerçekleşmesi için önemlidir. **Başvuruya konu uygulama, puanın sonrasında iş başvurularında kullanılabilmesi hususu göz önünde bulundurulduğunda, adaya sağlayabileceği imkan ve fırsatların elinden alınmasına ve fırsat eşitliğinin bozulmasına sebep olmaktadır. Halbuki, ilgili mevzuat ile KPSS'ye ilişkin usul ve kuralları Kılavuz yayınlamak suretiyle belirlemekle yetkili kılınan ÖSYM'nin, getirdiği kurallarda adayların haklarını koruyucu, Kanun hükmünde de ifade edildiği üzere sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerini, adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde eşitlik ilkesine ve üst hukuk normlarına uygun yapması gerekir. Bahsedilen gerekçeler nedeniyle, anılan Kılavuz hükümleri, söz konusu Kanun hükümlerine ve dolayısıyla hukuka aykırılık oluşturmaktadır.**

16) 5.1 numaralı paragrafta yer verilen Kanun hükümleri uyarınca, hizmetin gereklerine uygun ölçme, seçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntemlerini belirlemekle görevli kılınan ÖSYM'nin, görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yaparken, kılavuzlar hazırlarken kuralların makul, gerekçeli ve orantılı olması, hizmetin gereklerine uygun şekilde öngörülmesi gerekmektedir. Başvuruya konu GK testinden doğru veya yanlış en az bir soru işaretleme yapılmaması halinde, GY ve Eğitim Bilimleri testlerinde işaretleme yapılmasına rağmen adayın hiçbir şekilde KPSS puanının hesaplanmaması yönündeki başvuranın hakkını kısıtlayıcı Kılavuz hükmüne ilişkin olarak, İdare tarafından makul bir gerekçe sunulamamıştır. İdarenin 2 numaralı paragrafta yer verilen açıklamasında, söz konusu kuralın getiriliş gerekçesi olarak, KPSS'nin ilk oturumunda, adaylara Genel Yetenek (60 Soru) ve Genel Kültür (60 Soru) testlerinin verildiği ve ölçme değerlendirme açısından 120 dakika içerisinde bu testleri cevaplamalarının beklendiği, bir adayın, sadece bir testi (60 soru) cevaplamak için 120 dakika süreyi rahat bir şekilde kullanması ve diğer cevaplamadığı test için ham puanın (0) olarak alınarak puan hesaplanması durumunda, iki testi (120 soru) 120 dakika içerisinde cevaplamaya çalışan ve zamana karşı yarışanlara göre bir avantaj sağlama durumu ortaya çıkabildiği açıklamasına yer verilmiştir. **Bu durumda, bir test için en az sadece 1 soru cevaplanması şartı getirilerek, sınavda zamana karşı yarışmakta olan adaylar arasında eşit koşullarda yarışma imkanı sağlanmış olamayacağı çok açıktır. Eğer amaç, zamana karşı yarışılan sınavlarda adayların eşit koşullarda yarışmasının sağlanması ise iki testin ayrı oturumlarda yapılması gibi farklı çözümler öngörülmesi gerekir. Zira bir test için en az bir sorunun cevaplanması gerektiği kuralı ile anılan amaç gerçekleşmiş olmamaktadır. Benzer şekilde, sınava giren aday sınavda kendisine ne kadar soru verilirse verilsin aynı test içerisinde de bütünüyle değil oran olarak az sayıda soruyla ilgilenip işaretleme de yapabilir. Burada sınavda adayın kaç soruyla**

ilgileneceği kendi tercihindeki bir durum olup, zaten zorlu bir yarışma ortamı olan sınavda adayların fazla soru işaretledikçe diğer adaylarla arasında bariz bir puan farkı ortaya çıkacağı da açıktır. Bununla birlikte, İdarenin anılan ölçme, değerlendirme siteminde, bu sınav aracılığıyla kamuda belli mesleklere yerleşecek olan adayların, her bir alandan belirli oranlarda doğru cevaplama yapmalarının beklenmesi gibi bir gerekçenin yada uygulamanın da söz konusu olmadığı görülmektedir. Bu çerçevede, **İdarenin anılan açıklamasının; makul, hizmetin gereklerine uygun ve gerekçeli olduğu kabul edilememektedir.**

17) **Adaylardaki yoğun sınav kaygısı nedeniyle anılan kuralın sınav esnasında unutulabilmesi olasılığı, bazı adaylar için her bir testte işaretleme yapmak için zamanın yetmeyebileceği ve ayrıca yanlış her bir cevabın belli bir oranda puanı azaltıcı etkisi nedeniyle rastgele bir işaretleme yapmak istenmemesi hususları da göz önünde bulundurulduğunda; anılan uygulamanın makul ve orantılı olmadığı, hizmetin gereklerine ve kuralın konuluş amacına da uygun olmadığı değerlendirilmektedir.**

18) **İdarenin özellikle kişilerin haklarına ilişkin kısıtlayıcı kurallar getirirken, kuralın gerekçeli ve amacı gerçekleştirmeye hizmet eder nitelikte olması gerekir.** Belli bir ücret ödeyerek sınava giren aday; sınav hakkının bir parçası olan ve kendisi için iş başvurularında önemli olacak puanının hesaplanması hakkından mahrum bırakmak, idarenin amacı göz önünde bulundurulduğunda, anılan kuralın amacı gerçekleştirmeye dönük olmayan orantısız bir uygulama olduğu, bu anlamda sağlanmak istenen faydayı yada ulaşılmak istenen hedefi gerçekleştirmeye yönelik olmadığı değerlendirilmektedir.

19) **Adaylar belli bir ücret karşılığında sınava girebilmekte olup, İdarece puanın hesaplanmasına ilişkin hizmetin bedeli de alındığından, adayların, bu bedelin karşılığı olarak sınav puanlarının hesaplanması hizmetini alabilmesi gerektiği açıktır.** Bu anlamda, belli bir ücret ödemek suretiyle sınava giren aday, puanının hesaplanacağı beklentisi içerisinde olacağından, İdarenin de hizmetin tam olarak sunulmasına ilişkin sorumlulukları gereği, sınav ücretini ödeyen kişinin sınav puanını hesaplaması gerekir.

20) ÖSYM tarafından daha sonrasında yayınlanan **2017 KPSS Kılavuzunun "DEĞERLENDİRME"** başlıklı düzenlemesinde ise; bir testte, en az bir ham puanı bulunmayan adayların bu test için yapılacak hesaplamalara alınmayacakları ve bu adaylara bu test için standart puan hesaplanmayacağı kuralına yer verildiği görülmüştür. Yeni Kılavuzda bir önceki Kılavuzlara göre farklı olarak, **en az bir ham puanı bulunması kuralı getirildiği** anlaşılacakla beraber, anılan uygulamanın da benzer şekilde bahsedilen sebeplerden ötürü makul ve gerekçeli olmadığı, hizmetin gereklerine uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

21) **Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde;** başvuruya konu KPSS puanının hesaplanmaması işleminin, ÖSYM'nin ilgili mevzuat ile yetkili kılındığı sınav usul ve kurallarının düzenlendiği Kılavuz hükümleri gereği olduğu anlaşılacakla beraber, ÖSYM'nin yayınladığı kılavuz kurallarının makul, gerekçeli ve orantılı olması, amaca ve hizmetin gereklerine uygun, adayların haklarını koruyucu ve adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde, eşitlik ilkesine ve üst hukuk normlarına uygun yapılması gerekmekte olup; bu anlamda, diğer testlerden işaretleme yapmasına rağmen hiçbir şekilde puanın hesaplanmaması yönündeki Kılavuz kuralının, adayın belli bir ücret ve yoğun bir emek harcamak suretiyle sınava girdiği hususu göz önünde bulundurulduğunda, hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu kanaat ve sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

22) İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. **Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde;** başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin İdare tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak

Kurumumuza gönderildiği, böylece “kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme” **ilkelerine uygun davranıldığı**; İdarenin, başvurucuya verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği, bu nedenle “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

23) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE**;

- 1) Başvuranın KPSS puanının hesaplanmamasına ilişkin mağduriyetinin, sınava girmiş olan diğer adaylar açısından yeni mağduriyetlere yol açmayacak şekilde giderilmesi,
- 2) KPSS puanının hesaplanmamasına ilişkin söz konusu Kılavuz kurallarında gerekli değişikliklerin ve düzenlemelerin yapılması,

hususlarında **ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

6328 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca bu Karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŐVURANA ve ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞINA** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

Őeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi